

«13» жовтня 2020 р. №1-243

**Президенту України
Зеленському В.О.**

Щодо галузевої позиції по ЗВТ з Туреччиною

Шановний Володимире Олександровичу!

Асоціація «Укрлегпром» засвідчує Вам свою повагу, та за результатами участі у нараді Мінекономіки 23 вересня 2020 щодо перезавантаження переговорного процесу з укладення Угоди про ЗВТ з Туреччиною, інформує про наступне.

Як відомо, Асоціація «Укрлегпром» (далі – Укрлегпром) з 2000 р. системно представляє та відстоює інтереси вітчизняних виробників легкої промисловості. У зв'язку з цим, Укрлегпромом з 2015 р. неодноразово надавалися Президентам України, Кабінетові Міністрів України, Верховній Раді України, Мінекономіки, МЗС пропозиції, інформаційно-аналітичні матеріали щодо тенденцій розвитку національної легкої промисловості та загрозливих галузевих аспектів у зовнішній торгівлі з Туреччиною.

Українські виробники стурбовані загрозою знищення через можливе зняття обмежень (обнуління мит) на імпорт в Україну турецьких **готових текстильних виробів, одягу, взуття** у зв'язку з процесом укладення Угоди про зону вільної торгівлі з Турецькою Республікою. Адже, згідно зі здійсненим Асоціацією «Укрлегпром» дослідженням зовнішньої торгівлі товарами легкої промисловості між країнами за 2010-2019 роки¹, **галузеве сальдо торгівлі між Україною та Туреччиною гіпертрофовано і перманентно від'ємне**. За 10 років турецький експорт перевищив відповідний український - **у 53 рази**.

Так, за 2010-2019 рр. лише з Туреччини в Україну ввезено продукції легкої промисловості на понад 4,44 млрд.дол.США (9% від загального обсягу – 27,1 млрд.дол.США), причому його половину становили готові товари 61-64 гр. УКТ ЗЕД - на 2,23 млрд.дол.США. Зокрема, за 10 років в Україну з Туреччини ввезено одягу на 1,9 млрд.дол.США (або 30,7% від загального імпорту даної продукції в Україну), домашнього текстилю – на 202 млн.дол.США (8,2%), килимів – на 220 млн.дол.США (58%), взуття – на 126,7 млн.дол.США (2,9%). У структурі галузевого імпорту з Туреччини також значною є питома вага текстильних матеріалів (50-60 гр. УКТ ЗЕД за виключенням 57 гр.- килими), яка складала 41,5% або 1,84 млрд.дол.США за 2010-2019 рр.².

Крім того, за 2010-2019 рр. різниця у статданих щодо експорту з Туреччини та відповідно імпорту цих же товарів в Україну відрізняється на **1,55 млрд.дол.США, неврахованих українською статистикою турецьких товарів, що втрапили на наш внутрішній ринок без мит та податків**.

¹ [ITC calculations based on UN COMTRADE statistics until January, 2015.](#)

² [Sources: ITC calculations based on Turkish Statistical Institute \(TURKSTAT\) statistics since January, 2015.](#)

Туреччина традиційно на 2-му місці (після Китаю) за обсягами імпорту, частка галузевих товарів на українському ринку у 2019 р. – 11,6%. До того ж, **обсяг галузевого імпорту з Туреччини за останніх два роки подвоївся: у 2018 році – зріс у 1,5 раза** (на 97,5 млн.дол.США) і досяг 297 млн.дол.США, **а в 2019 р. – збільшився ще майже в 1,4 раза** (на 110,6 млн.дол.США) і склав 407,5 млн.дол.США³.

У 2018 р. імпорт **готових турецьких виробів** бив рекорди зростання: одяг трикотажний зріс у 3,2 раза, одяг текстильний – у 2,5 рази, взуття – у 2,8 раза. Натомість, маємо за 2019 року спад обсягів національного виробництва – на 7,5%, та експорту – на 2,7%, у поточному році (у т.ч. через пандемію) спад поглибився і досяг по виробництву – 17% та по експорту – 17,7% *(за 6 місяців 2020 до відповідного періоду попереднього року)*.

Турецькі товари з часткою від 40 до 70% домінують в структурі українського імпорту у розрізі окремих товарних груп. Це, зокрема, *трикотажний одяг*: чоловічі сорочки з синтетичних волокон, жіночі костюми з бавовни і синтетичних волокон, бавовняні блузки, нічні сорочки, піжами, светри, джемperi, дитячий одяг; *текстильний одяг*: пальто жіночі з вовни; чоловічі костюми з бавовни і синтетичних волокон, комплекти жіночі з бавовни, сорочки чоловічі, жіноча спідня білизна; *інші готові текстильні вироби*: ковдри, вовняні пледи, гардини, штори з синтетичних волокон тощо.

При цьому, слід наголосити про **нерівні умови конкуренції українських та іноземних, у т.ч. і турецьких товаровиробників**. Наприклад, за 30 років турецька легка промисловість пройшла шлях від сировинної галузі переробки з низькою доданою вартістю – до одного зі світових флагманів з постачання модного одягу, взуття й текстилю. Аби досягти таких показників, у 80-х роках Уряд Туреччини зробив ставку на **легку промисловість як одну з пріоритетних** і її товари **складають нині майже п'яту частину у структурі експорту Туреччини**.

Завдяки підтримці й протекціоністській політиці держави, лише за постачанням одягу Туреччина сьогодні займає 6-те місце в світі та 3-тє - в Європі. У галузі працює близько 40 тисяч підприємств, на яких зайнято за різними джерелами від 750 тисяч до 1,9 млн. працівників. **Одяг та домашній текстиль, посідає одне з чільних місць в експорті з часткою 10,3%, а експорт усіх видів продукції легкої промисловості становив у 2019 році - 17,1% від загального обсягу експорту Туреччини**. Таке зростання відбулось завдяки пільговому оподаткуванню підприємств, створенню індустріальних галузевих центрів з необхідною інфраструктурою, державному фінансуванню участі турецьких компаній в ключових іноземних виставках (у т.ч. в Україні), цільовому залученню потенційних закордонних оптових байерів текстилю, одягу та взуття на промислові виставкові заходи у Туреччині, зокрема, компенсації витрат учасникам на авіапереліт, проживання, трансфер тощо. Здійснюючи технічне оснащення та модернізацію, турецькі компанії також мають конкурентні переваги, бо ПДВ на обладнання дорівнює нулю. Таким чином, лише у 2019 році Туреччина експортувала світу продукції легкої промисловості майже на \$30 мільярдів, у т.ч. одягу - на \$15,5 мільярдів. **Загалом за десятиріччя турецький галузевий експорт зріс в 1,3 раза і склав майже \$280 млрд., у т.ч. одягу – на \$146,2 млрд. (126% до 2010 р.)**.

Вітчизняні підприємства легкої промисловості працюють без жодних **преференцій** у створенні нових виробничих потужностей, впровадженні інновацій, доступі до дешевих кредитних ресурсів тощо, у той час як турецька текстильна і

³ Згідно з даними Держслужби статистики України <http://www.ukrstat.gov.ua/> по відношенню до попереднього року

шкіряна індустрія займає лідируючі позиції у світових рейтингах, має значні державні дотації на розвиток, податкові пільги тощо. До речі, потужну державну підтримку та фінансування на розвиток виробництв легкої промисловості мають також інші країни, такі як Індія, Узбекистан, Білорусь, Індонезія, Китай та ін.

Для розвитку взаємовигідних міждержавних відносин з Туреччиною у сфері легкої промисловості Україна готова погодити зняття митних обмежень на понад 900 підкатегорій, за умови збереження діючих пільгових мит на імпорт окремих видів готової продукції. Це дасть можливість зберегти баланс інтересів та запобігти вкрай негативному впливу на розвиток вітчизняних виробничих підприємств з виготовлення одягу, взуття, текстильних виробів, шкіргалантерейної продукції, тобто не допустити згорання в Україні виробництв з доданою вартістю, скорочення робочих місць, різкого збільшення соціальних виплат з держбюджету та зростання соціальної напруги в суспільстві.

До того ж, при створенні **рівних умов конкуренції** для всіх учасників галузевого ринку та державній підтримці, вітчизняна легка промисловість безперечно має потенціал для ефективного розвитку, нарощування експортного потенціалу, оновлення і модернізації виробництва, про що свідчать, і міжнародний досвід, і позитивні результати роботи галузі у складних 2016-2017 роках.

У зв'язку з перспективою укладення ЗВТ з Туреччиною **Асоціація «Укрлегпром»** наголошує на важливості прийняття узгодженої оптимально вигідної для України позиції у сфері зовнішньої торгівлі товарами легкої промисловості задля захисту вітчизняного виробництва, яка з 2015 року відпрацьовувалася Асоціацією спільно з вітчизняними виробниками та Мінекономіки. Це зумовлено потребою убезпечитися від надмірного насичення внутрішнього ринку готовими товарами легкої промисловості турецького походження, що можуть виготовлятися українськими виробниками.

Таким чином, **Укрлегпром** після кількарічних деталізованих по кодах ТН ЗЕД обговорень/погоджень сформовано загальну позицію виробників:

1) *узгоджено обнуління імпорتنих пільгових мит на численні сировинні та інші підкатегорії* за умови паритетності з боку Туреччини - «нуль на нуль», тобто така ж позиція буде для доступу української продукції на їх ринок, а саме:

- група 41 – шкури;
- товарні позиції 4301 - сировина хутрова, 4302 - хутрові шкурки дублені або вичинені;
- групи 50-60 - текстильні сировина і матеріали (*волокна, пряжа, тканини, полотна тощо*) – *за виключенням 5702 42 - килими;*
- товарна позиція 6406 – частини взуття і підпозиція 640340- інше (робоче) взуття.

2) *стосовно виключення з Угоди про ЗВТ окремих видів готової продукції*, тобто збереження згідно з Митним тарифом України діючих пільгових ставок ввізного мита на імпорт з Туреччини наступних *готових товарів* легкої промисловості відповідно до УКТЗЕД, зокрема:

- група 42 – вироби зі шкіри;
- товарні позиції 4303-4304 вироби з натурального і штучного хутра;
- товарна підпозиція 5702 42 - килими та інші текстильні покриття для підлоги, ткани, із синтетичних або штучних текстильних матеріалів;
- група 61 - одяг та додаткові речі до одягу, трикотажні;

- група 62 - одяг та додаткові речі до одягу, текстильні;
- група 63 - інші готові текстильні вироби;
- товарних позицій 6401-6405 – готове взуття (за винятком 640340 - інше (робоче) взуття);
- група 65 – головні убори;
- товарної підкатегорії 9404909000 - ковдри та подушки з натуральним синтетичним наповнювачем.

3) **зацікавлені у створенні спільних підприємств в Україні**, особливо різновидів текстильних матеріалів на власних (турецьких) сировинних ресурсах. Таким проектам потрібно надання преференцій на законодавчому рівні.

4) **зацікавлені у просуванні українських брендів** одягу, взуття, домашнього текстилю, килимів тощо на турецький ринок.

Підсумовуючи, зазначимо, що у **галузях легкої промисловості Україна** наполягає на збереженні пільгових мит на **553 підкатегорії**, а саме:

$$37 \text{ (гр.42)} + 8 \text{ (4303-4304)} + 505 \text{ (гр. 61-65)} + 2 \text{ (5702 42)} + 1 \text{ (94049090)} = 553$$

Водночас, Україна погоджує скасування пільгових мит на **599 підкатегорій**:

$$58 \text{ (гр.41)} + 20 \text{ (4301-4302)} + 496 \text{ (гр.50-60)} + 9 \text{ (640340 і 6406)} + 16 \text{ (гр.66-67)} = 599$$

До того ж, вже маємо «нульові» пільгові мита ще на **328 підкатегорій**:

$$13 \text{ (гр.41)} + 310 \text{ (гр.50-60)} + 5 \text{ (гр.61-65)} = 328$$

Тобто, українська сторона йде на поступки по **927 галузевих підкатегоріях** - проти 553!

Таким чином, просимо врахувати позиції українських виробників (**понад 130 тис. працюючих, з них три чверті - жінки**) при укладенні Угоди про зону вільної торгівлі між Україною і Турецькою Республікою для збереження робочих місць, зайнятості жінок в Україні, благополуччя їх родин, та **недопущення знищення галузевого виробництва**. Інакше завтра – це потенційні мігранти, безробітні, покоління без майбутнього...

Нагадуємо, що таку позицію також було схвалено учасниками галузевого бізнес-форуму «Укрлегпром: Промисловий діалог з Урядом. Львівщина – галузевий лідер» 07.06.2018 р., Всеукраїнського з'їзду легкої промисловості 27.11.2018, UKRLEGPROM BUSINESS FORUM 2019 з підписами керівників підприємств з усіх регіонів України на 40 арк.

Також, з огляду на зовнішньоекономічні вектори України і світу, глобальні кризові процеси, поглиблені пандемією, галузева бізнес-спільнота наполягає на припиненні ініціатив щодо укладення ЗВТ або лібералізації торгівлі готовими товарами легкої промисловості з азійськими та африканськими країнами (Індонезія, Малайзія, Туніс, Індія, Китай, Пакистан тощо), які мають потужний людський ресурс, є світовими лідерами з виробництва й експорту текстильної та взуттєвої продукції.

Україна все це може і виробляє сама, у т.ч. для всесвітньовідомих брендів!

Додаток: Інформаційно-аналітичні презентаційні матеріали – на 4 арк.

З повагою,

Президент-голова правління

Т.Л.Ізовіт